

رنج فولادسازان خاورمیانه از واردات رقبای آسیای جنوب شرقی

راکد شود. اداره کل مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت ایران طی نامه ای در ۲۲ دیماه سال گذشته به سازمان های صنعت، معدن و تجارت استان ها ابلاغ کرد، بخش عمده ای از ردیف تعرفه های محصولات فولادی را مشمول اختصاص ارز مبادله ای ساخته بود. انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در نامه خود متذکر شده بود، اختصاص ارز مبادله ای به تولیدات فولادی که در داخل کشور تولید می شود، شگفت آور است.

بررسی پژوهشگران بازار فولاد خاورمیانه حاکی است، عربستان به عنوان یکی از کشورهای منطقه اقدام به تهیه طرح های زیادی در زمینه پروژه های زیربنایی و ساختمانی کرده اما بروز جنگ این کشور با یمن و نبود ثبات سیاسی در عربستان اجرای آن را لغو یا به تاخیر انداخته است. به گفته رسولی، فولادسازان برای تامین منابع مالی مورد نیاز از نظام بانکی اقدام به دریافت تسهیلات کرده اند که نرخ بهره بالای این تسهیلات، بازپرداخت آن را با توجه به شرایط رکودی بازار دشوار ساخته است. وی گفت: انتظار این است که دولت تولیدکنندگان داخلی را با اعمال تعرفه های لازم در برابر واردات مخرب حمایت کند و از سوی دیگر کاهش نرخ تسهیلات بانکی ابزار حمایتی لازم از این بخش است. رسولی یادآور شد: نرخ بهره بانکی ۲۸ تا ۳۰ درصدی تولیدکنندگان فولاد داخلی را برآن داشته که به سوی تولیدات کیفی با ارزش افزوده بیشتر حرکت کنند تا بتوانند این شرایط نامناسب را پشت سر گذارند.

ساخت فولاد هرمزگان که دومین واحد فولادسازی کشور پس از پیروزی انقلاب اسلامی است با سرمایه گذاری ۱۳ هزار میلیارد ریالی با ظرفیت ۱،۵ میلیون تختال (اسلب) در سال ۱۳۸۵ آغاز و واحد احیای مستقیم آن پس از ۳۲ ماه با ظرفیت سالانه یک میلیون و ۶۵۰ هزار تن در مهر ۱۳۸۷ راه اندازی شد. رسولی خاطرنشان ساخت: اکنون ۳۰۰ تا ۳۵۰ هزار تن اسلب این واحد بدلیل افت قیمت های جهانی و عدم امکان رقابت از نظر قیمت در بازارهای بین المللی، وضعیت بدون سفارش دارد و در محوطه این واحد فولادسازی دیو شده است. انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در نامه خود تصریح کرده بود: آگاهی بیشتر وزیر صنعت، حمایت و اقدام فوری وی، مانع از هدر رفتن سرمایه گذاری های سنگین و توقف فعالیت واحدهای تولیدی و از دست رفتن بستر اشتغال جوانان خواهد شد.

انجمن جهانی فولاد اعلام کرد: ایران در سال ۲۰۱۴ با تولید ۱۶،۳ میلیون تن فولاد خام و رشد بیش از پنج درصدی نسبت به سال ۲۰۱۳ جایگاه چهاردهمین فولاد ساز جهان را از آن خود ساخت. چین همچنان با تولید ۸۲۲ میلیون تن فولاد خام در جایگاه نخست و پس از آن ژاپن و ایالات متحده با فاصله زیاد، به ترتیب با تولید ۱۱۰ و ۸۸ میلیون تن در رتبه دوم و سوم قرار گرفتند. ایران اولین تولیدکننده فولاد خاورمیانه محسوب می شود در حالی که در سطح جهان رتبه چهاردهم را اکنون دارد. برپایه آمار وزارت صنعت، معدن و تجارت تولید فولاد خام کشور در سال های ۹۲ و ۹۳ به ترتیب ۱۵،۵ و ۱۶،۶ میلیون تن به ثبت رسیده و تولیدات فولادی نیز در این سال ها به میزان ۱۶،۶ و ۱۶،۹ میلیون تن گزارش شد. براساس برنامه پیش بینی شده، امسال تولید فولاد خام به رقم ۱۸ میلیون تن خواهد رسید و برای تولیدات فولادی نیز دستیابی به رقم ۱۹ میلیون تن مورد انتظار است. خلیفه سلطانی پیش از این اظهار داشت: تولید فولاد طی سال های اخیر رشد سالانه هفت درصدی را ثبت کرده و چنانچه روند تولید فولاد به میزان سالانه دو درصد تثبیت شود، برای صنعت فولاد مطلوب است. صادرات فولاد کشور در سال گذشته بیش از دو میلیون تن اعلام شد، این درحالی است که سال ۹۲ صادرات این بخش ۲۰۰ هزار تن ثبت شده بود. امروز متخصصان معتقدند: فولاد خاورمیانه از رونق افتاده و تداوم عملیات نظامی عربستان سعودی در یمن و تنش که موجب سرگردانی در بازارهای نفتی شده و آینده نامشخص پروژه های ساختمانی و زیربنایی در این منطقه از دلایل این امر محسوب می شود.

انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران اعلام کرد: فولادسازان خاورمیانه همچنان از واردات محصول نهایی و نیمه نهایی نامرغوب و ارزان رنج می برند و هر یک از کشورهای این منطقه به دنبال انجام اقداماتی هستند تا رفتار مخرب رقبا را پاسخ گویند.

سیدرسول خلیفه سلطانی، دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران معتقد است: فولادسازان کشور با توجه به رکود صنعت ساختمان با مشکل جدی مواجه شده اند به طوری که در شرایط کنونی افزایش نرخ تعرفه های واردات شمش و مقاطع فولادی را مورد تاکید قرار می دهند. ترکیه در نخستین ماه میلادی ۲۰۱۵ (ژانویه) اقدامات ضددامپینگی خود را علیه واردات کلاف نورد گرم از چین، فرانسه، ژاپن، رومانی، روسیه، اسلواکی و اوکراین آغاز کرد که این امر کاهش واردات تولیدات فولادی را به دنبال داشت، اما آن را متوقف نساخته است. بهمن ماه سال گذشته انجمن یادشده طی نامه ای خطاب به وزیر صنعت، معدن و تجارت تصریح کرده بود، واردات تولیدات فولادی با ارز مبادله ای با توجه به دامپینگ جهانی چین و روسیه راهی جز تعطیلی و اعلام ورشکستگی واحدهای تولیدی در بر نخواهد داشت. بر اساس نامه مزبور درخواست شده بود، واردات ورق گرم زیر سه میلیمتر، ورق های آلیاژی و زنگ نزن صرفا اقلیمی باشد که مشمول ارز مبادله ای شوند و سایر ردیف تعرفه های فولاد مشمول ارز متقاضی شوند.

بهرام سبحانی، رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران معتقد است: تعرفه ۱۰ تا ۲۰ درصدی برای جلوگیری از واردات فولاد تاثیرگذار نبود، بنابر این تعرفه با کاهش قیمت جهانی فولاد باید همخوانی داشته باشد که اکنون این ویژگی را ندارد. انجمن یادشده در نامه خود به وزیر صنعت، معدن و تجارت تاکید دارد: لازم است در شرایط کنونی علاوه بر عدم اختصاص ارز مبادله ای برای واردات انواع فولاد، تعرفه حداقل ۳۰ درصدی برای واردات تولیدات فولادی به کشور وضع شود. خلیفه سلطانی خواستار حمایت جدی مسئولان ذیربط از تولیدکنندگان فولاد شد و تصریح کرد: تداوم حیات صنعت فولاد کشور با صادرات تولیدات امکان پذیر است و در این مسیر تشویق و پشتیبانی از صادرکنندگان اهمیت بسزایی دارد.

شرکت فولاد اردن در نخستین ماه میلادی سال ۲۰۱۵ (۱۱ دی تا ۱۱ بهمن) اقدام به متوقف سازی واحد ذوب خود کرد و از آن زمان تاکنون به دلیل هزینه های بالای تولیدات داخلی، اقدام به به واردات می کند. کارشناسان صنعت فولاد در خاورمیانه معتقدند: استمرار عملیات نظامی عربستان سعودی در یمن و تنش که موجب سرگردانی در بازارهای نفتی شده و آینده نامشخص پروژه های ساختمانی و زیربنایی از جمله دلایل روند نزولی در بازار این کالای راهبردی است. پیش از این جعفر سرقینی معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارتخانه یادشده گفته بود، سالانه پنج تا هفت میلیون تن بطور متوسط تولیدات فولادی وارد کشور می شود. انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران می افزاید: سازمان توسعه تجارت در بخشنامه خود مبنی بر واردات برخی از اقلام فولادی در حالی ابلاغ شده که بخش عمده تولیدات فولادی مربوطه در واحدهای فولادسازی داخلی به میزان زیادی در حال تولید است و واردات با ارز مبادله ای با توجه به دامپینگ (عرضه کالا به قیمت پائین تر از قیمت تمام شده) کشورهای چین و روسیه برای واحدهای داخلی راهی غیر از تعطیلی و اعلام ورشکستگی به دنبال نخواهد داشت. احسان رسولی رئیس دفتر فنی تولید فولادسازی و ریخته گری مداوم شرکت فولاد هرمزگان با اشاره به افت قیمت جهانی فولاد به دلیل کاهش قیمت حامل های انرژی و مواد اولیه، اظهار داشت: امروز اسلب های تولیدی این واحد از نظر قیمت با مشابه خارجی قابل رقابت نیست.

وی خاطرنشان ساخت: فولادسازی های کشور شرایط خوبی ندارند و رکود حاکم بر بازار، کاهش قیمت نفت و تنزل اعتبارات عمرانی دولت موجب شده تا بازار فولاد و آهن کشور